

بہ نام خدا

سازمان بورس و اوراق بهادار

مدیریت پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی

گزارش

شاخص S&P/OIC COMCEC 50 Shariah

تہیہ کنندہ:

زانبار احمدی

کد گزارش: ۹۲-۲۶-۲۰۱۳

تاریخ: آبان ۱۳۹۲

فهرست مطالب

معرفی COMCEC	۲
معرفی شاخص S&P/OIC COMCEC 50 Shariah	۳
نحوه محاسبه ارزش بازاری میانگین سهام	۶
روش محاسبه شاخص	۶
کمیته شاخص	۷

معرفی COMCEC

کمیته دائمی همکاری اقتصادی و بازرگانی سازمان همکاری اسلامی (COMCEC) یک هیئت چند جانبه اقتصادی و تجاری در جهان اسلام است که با هدف توسعه اقتصادی مشترک شروع به فعالیت نمود.

COMCEC به عنوان یکی از چهار کمیته دائمی سازمان همکاری اسلامی (OIC) در سومین اجلاس سران کشورهای اسلامی در مکه مکرمه در سال ۱۹۸۱ تأسیس شد و در چهارمین اجلاس سران در مراکش اجرایی گردید، این کمیته دارای ۵۷ عضو است که در سرتاسر پنج قاره گسترده شده است.

اهداف COMCEC به شرح زیر است:

- بررسی چالش‌های اقتصادی امت اسلامی و کمک به توسعه کشورهای عضو
- تولید و انتشار دانش و به اشتراک‌گذاری تجربه‌ها و روش‌های بهینه به منظور توسعه دانش و سیاست‌های درست در بین کشورهای عضو
- کمک به کشورهای عضو در خصوص مسائل اقتصادی و تجارت بین‌الملل به عنوان کمیته مرکزی
- ارائه طرح‌ها و برنامه‌ها به منظور افزایش رفاه کشورهای عضو
- اطمینان از همکاری‌های اقتصادی و تجاری میان کشورهای عضو

معرفی شاخص S&P/OIC COMCEC 50 Shariah

با افزایش سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی اسلامی، شرکت اس اند پی با همکاری سازمان همکاری اسلامی (OIC) شاخص پنجاه شرکت پیشرو منطبق با شریعت اسلامی را طراحی کرده است. این شرکت‌ها از ۱۹ کشور عضو OIC انتخاب شده‌اند و در شاخص S&P گنجانده شده‌اند. کشورهای منتخب شامل بحرین، بنگلادش، ساحل عاج، مصر، اندونزی، اردن، قزاقستان، کویت، لبنان، مالزی، مراکش، نیجریه، عمان، پاکستان، قطر، عربستان سعودی، تونس، ترکیه و امارات متحده عربی می‌باشند.

شاخص شریعت S&P/OIC COMCEC 50 شامل پنجاه شرکت بزرگ واجد شرایط و منطبق با قوانین شریعت اسلامی می‌باشد و مطابق روش‌شناسی شاخص S&P رایج محاسبه می‌شود. علاوه بر این، شرکت‌ها در هر تاریخ تراز، حداقل باید دارای میانگین سه ماهه ارزش معاملات روزانه (ADVT) یک میلیون دلاری (آستانه نقدینگی) باشند. جهت بالا بردن تنوع سبد، حداقل یک شرکت حداکثر هشت شرکت از هر کشور یا منطقه انتخاب می‌شود.

در حال حاضر شرکت‌های ارتباطات اندونزی، شرکت سرمایه‌گذاری و بانکداری الرجی و صنایع کشاورزی عربستان سعودی، شرکت ارتباطات سیار کویت، سیم دارابی مالزی و صنایع قطر برخی از شرکت‌های پذیرفته شده در شاخص هستند.

نحوه انتخاب شرکت‌ها

شاخص S&P/OIC COMCEC 50 شامل پنجاه شرکت واجد شرایط است که توسط ارزش بازاری شناور تعدیل یافته بر اساس قوانین زیر اندازه‌گیری می‌شوند.

- حداقل یک شرکت از هر کشور یا منطقه باید در شاخص وجود داشته باشد، اگر شرکتی از یک کشور وجود نداشته باشد که به آستانه نقدینگی برسد، آنگاه فعالترین شرکت در آن کشور بر اساس ADVT سه ماهه انتخاب می‌شود.
- هیچ کشوری نمی‌تواند بیشتر از هشت شرکت در شاخص داشته باشد.

وزن دهی شرکت‌ها

شرکت‌های پذیرفته شده بر اساس ارزش بازاری شناور تعدیل یافته با هدف کاهش اثر شرکت و تمرکز کشور وزن دهی می‌شوند. در هر فصل، شرکت‌ها نمی‌توانند وزن مازاد ۵٪ و کشورها نمی‌توانند وزن مازاد ۲۰٪ داشته باشند.

حفظ شاخص

شاخص برای اضافه، حذف و تغییرات تعداد سهام به صورت فصلی در آخرین دوشنبه هفته سوم ماه‌های ژانویه، آوریل، جولای و اکتبر مجدداً مورد بررسی قرار می‌گیرد. در زمان رخداد رویدادهای شرکتی شاخص تعدیل می‌شود و زمانی که شرکتی مطابق با قوانین اسلامی نباشد، شرکت از شاخص حذف خواهد شد.

شریعت (قوانین اسلامی)

شرکت‌های پذیرفته شده در شاخص با قوانین شریعت اسلامی مطابقت داده می‌شوند و آنهایی که مطابق شریعت اسلامی هستند وارد شاخص می‌شوند. کمیته شاخص S&P برای به کار بردن مجموعه‌ای از دست‌والعمل‌های عینی و مستقل برای حفظ پیوسته شاخص شریعت با شرکت‌های رتبه‌بندی هوشمند (RI) همکاری می‌کند.

معیارهای مطابقت شرکت با شریعت (قوانین اسلامی) شرکت‌های شاخص S&P در گروه‌های زیر فراهم می‌شود

- شرکت‌های رتبه‌بندی هوشمند

این شرکت تیمی از محققان اسلامی شایسته است که به طور مستقیم با هیئت نظارت قوانین شریعت اسلامی همکاری می‌کند. این شرکت به طور مداوم با بانک‌های منطقه‌ای برای ساخت ابزارهای مالی مطابق با قوانین شریعت و گسترش سرمایه‌گذاری‌ها همکاری می‌کند.

- هیئت نظارت قوانین اسلامی

این هیئت متشکل از علمای اسلامی، مباحث تجاری و فعالیت‌های مربوط به شاخص را مورد بررسی قرار می‌دهند.

- محدودیت‌های فعالیت

برخی از کسب‌وکارها به ارایه خدمات و محصولات غیراسلامی می‌پردازند. به عنوان مثال می‌توان به قماربازی، تبلیغات و رسانه‌ها، فعالیت‌های غیراخلاقی، تنباکو و الکل و خدمات مالی غیر از بانک‌های اسلامی، مؤسسه‌های مالی اسلامی و شرکت‌های بیمه اسلامی اشاره کرد. این بنگاه‌ها نمی‌توانند جز شرکت‌های پذیرفته شده در شاخص باشند.

- محدودیت‌های حسابداری

شرکت‌هایی که آستانه مطابقت زیر را دارا نباشند، شامل شرکت‌های پذیرفته شده در شاخص نیستند.

اهرم مالی

۳۳٪ < ارزش بازار سهام (میانگین ۳۶ ماهه) / بدهی

وجوه نقد

۴۹٪ < ارزش بازار سهام (میانگین ۳۶ ماهه) / حساب‌های دریافتی

۳۳٪ < ارزش بازار سهام (میانگین ۳۶ ماهه) / (اوراق با بهره + وجوه نقد)

درآمد حاصل از فعالیت‌های غیراسلامی

درآمدهای به دست آمده از محل فعالیت‌های غیراسلامی اگر از نامساوی زیر عدول نکند مورد قبول است

۵٪ < درآمد کل / درآمد ناپذیرفتنی به غیر از درآمد بهره دار

نسبت تصفیه سود نقدی تقسیمی

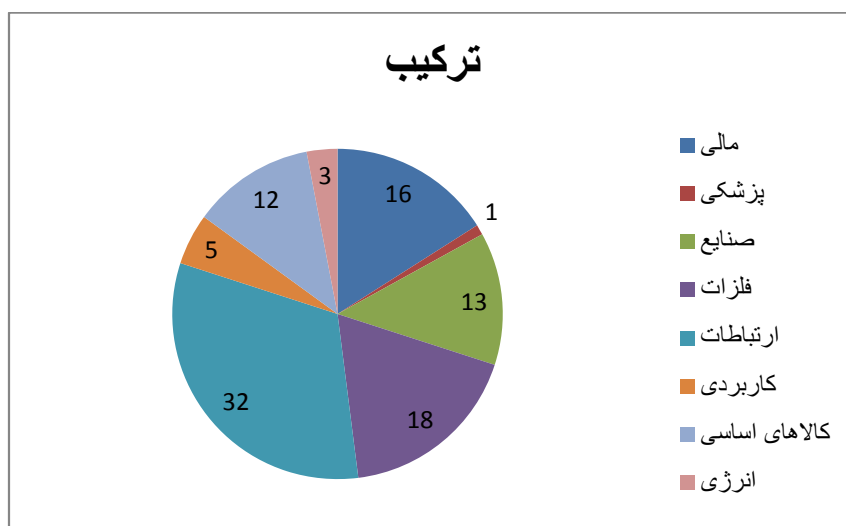
این نسبت برای گردانندگان بازار به هدف پالایش سود نقدی فراهم شده است و به صورت زیر محاسبه می شود:

(درآمد کل / درآمد ناپذیرفتنی) * سود نقدی تقسیم شده

ترکیب کشورها و درصد اختصاص وزن در آنها

کشور	وزن در شاخص (درصد)	تعداد شرکت
بحرین	۰/۱	۱
بنگلادش	۰/۲	۱
ساح عاج	۰/۴	۱
مصر	۰/۷	۱
اندونزی	۲۰/۱	۸
اردن	۰/۱	۱
قزاقستان	۳/۰	۲
کویت	۹/۸	۴
لبنان	۱/۱	۱
مالزی	۲۰/۳	۸
مراکش	۱/۵	۱
نیجریه	۰/۹	۱
عمان	۰/۶	۱
پاکستان	۱/۰	۱
قطر	۷/۶	۳
عربستان سعودی	۲۰/۴	۸
تونس	۰/۰	۱
ترکیه	۱۱/۸	۵
امارات متحده عربی	۰/۳	۱
جمع	۱۰۰	۵۰

ترکیب بخش ها در شاخص

نحوه محاسبه ارزش بازاری میانگین سهام

ارزش بازاری میانگین سهم X در n ماه به صورت حاصلضرب میانگین متحرک قیمت پایانی روزانه X در n ماه (تعدیل شده با رویدادهای شرکتی) (P_{avg}) در تعداد کل سهام منتشره X است.

برای شرکتهایی که دارای چند دسته سهم هستند، ارزش بازاری میانگین به صورت $\frac{P_{avg}}{P_{last}} \times M$ محاسبه می‌شود که M ارزش بازاری فعلی و P_{last} آخرین قیمت پایانی X است.

روش محاسبه شاخص

شاخص شریعت همانند روش معمول محاسبه شاخص در S&P محاسبه می‌شود. مقدار شاخص ارزش بازاری سبد سهام شرکتهای پذیرفته شده در شاخص تقسیم بر تعدیلگر است.

$$I_t = \frac{MV_t}{D_t} \quad (1)$$

که

$$MV_t = \sum_{i=1}^N share_i \times Price_i \quad (2)$$

به منظور حفظ پیوستگی سری شاخص، لازم است تعدیلگر در هر توزین مجدداً تعدیل شوند.

$$(I_t)_{\text{بعد از تعدیل}} = (I_t)_{\text{قبل از تعدیل}} \quad (3)$$

بنابراین

$$(D)_{\text{بعد از تعدیل}} = \frac{(MV)_{\text{بعد از تعدیل}}}{(I)_{\text{قبل از تعدیل}}} \quad (4)$$

تعدیلگر شاخص مانند دیگر شاخصهای S&P در مواجهه با رویدادهای شرکتی یا اقدامات مدیریت شاخص تغییر می‌کند. برای دانستن جزئیات بیشتر درباره رویدادهای شرکتی و تعدیلگرها به گزارش شماره ۹۲-۲۰-۲۰۱۳ رجوع نمایید.

زمان پایه شاخص ۱۶ ژانویه ۲۰۰۹ و مقدار شاخص در زمان پایه برابر ۱۰۰ در نظر گرفته شده است.

شاخص بازده کل

شاخص بازده کل (TRI) به طور همزمان با شاخص S&P/OIC COMCEC منتشر می‌شود. در این شاخص فرض می‌شود سود نقدی تقسیمی مجدداً در سبد سرمایه‌گذاری می‌شود. این شاخص به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$TRM_t = \frac{I_t + ID_t}{I_{t-1}} \quad (5)$$

$$TRI_t = TRI_{t-1} \times TRM_t \quad (6)$$

$$ID_t = \frac{\sum_{i=1}^N Share_{i,t} \times Dividend_{i,t}}{D_t} \quad (7)$$

کمیته شاخص

شاخص S&P/OIC COMCEC 50 Shariah با روش‌های قانونی و شرعی کنترل و نظارت می‌شود. این کمیته با استفاده از این قوانین عملیات انتخاب شرکتها، نحوه تقسیم سود، تعداد سهام منتشره را با همکاری OIC انجام می‌دهد. علاوه بر این، هرگونه تغییری در قوانین شاخص در کمتر از چهار هفته به اطلاع سرمایه‌گذاران در بازار رسانده می‌شود.

جلسات کمیته شاخص به صورت منظم برگزار می‌گردد و در هر جلسه، این کمیته رویدادهای شرکتی را که ممکن است روی شرکت-های پذیرفته شده در شاخص را تحت تأثیر قرار می‌دهد، مورد بررسی قرار می‌دهد.